

بازتاب

سازمان حفاظت محیط‌زیست در واکنش به گزارش «پول طرح انتقال آب خزر از راه گران‌شستن زمین تأمین می‌شود؟» که هفتم‌دی‌ماه گذشته منتشر شد، جوابیه‌ای ارسال کرده است که در ادامه آن را می‌خوانیم.

۱۱۱

مدیرمسئول محترم روزنامه فرهیختگان
موضوع: پاسخ به خبر با عنوان «پول طرح انتقال آب خزر از راه گران‌شدن زمین تأمین می‌شود؟»
با سلام و احترام
پیرو درج مطلبی با عنوان «پول طرح انتقال آب خزر از راه گران‌شدن زمین تأمین می‌شود؟» به تاریخ هفتم‌دی‌ماه ۱۳۹۸ با کد خبر ۱۶۹۰۸۷ خواهشمند است دستور فرمایید براساس قانون مطبوعات پاسخ این سازمان در همان صفحه منتشر شود. مشکلات محیط‌زیست کشور با تخریب مدیران و عوام‌فریبی غیرکارشناسان حل نمی‌شود
از زمانی که بحث انتقال آب خزر به فلات مرکزی ایران مطرح شد، بدون هرگونه دلیل مستند و کارشناسی، هجمه برخی افراد غیرکارشناس، عوام‌فریب، پوپولیست به سازمان حفاظت محیط‌زیست، رئیس آن و تیم ارزیابی‌کننده شروع شد. درحالی‌که این سازمان بارها اعلام و در قالب محتوای مختلف رسانه‌ای این نکته را منتشر کرده که تنها وظیفه سازمان حفاظت محیط‌زیست، ارزیابی طرح‌های مختلف از جنبه‌های زیست‌محیطی و نظارت بر لحاظ کردن شروط سازمان، از جانب مجریان و پیمانکاران این طرح‌هاست. طرح‌های انتقال آب نیز ازجمله همین پروژه‌ها بوده، در این مورد خاص، با درخواست وزارت نیرو، سازمان محیط‌زیست، به صورت مشروط با آن موافقت کرده است.

درخصوص این موضوع، روزنامه «فرهیختگان» با درج مطلبی در تاریخ هفتم‌دی‌ماه ۱۳۹۸ با نقل از یکی از افراد که با توجه به محل اشتغالش، در حوزه جنگل و مرتع مطالعاتی دارد، اما در هر حوزه محیط‌زیستی، اعم از جانوری، دریایی و انسانی اظهار نظر می‌کند، از هدررفت بودجه‌ای سخن می‌گوید که ممکن است برای طرح انتقال آب خزر به سمنان هزینه شود. درحالی‌که این پروژه، نه شروع شده و نه بودجه‌ای برایش تصویب شده است. علاوه بر این، آن کارشناس، جلوگیری از این هزینه‌ها را وظیفه سازمان محیط‌زیست دانسته است اما می‌داند که بارها رئیس سازمان محیط‌زیست به صورت رسمی اعلام کرده که: این سازمان، تنها مجوز مشروط محیط‌زیستی این طرح را صادر کرده و بررسی ابعاد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی آن برعهده وزارتخانه‌های نیرو و کشور است و تقبل هزینه‌های این پروژه نیز در صورت تایید وزارت نیرو برعهده پیمانکار است. در جایی دیگر از این مطلب، کارشناس مذکور، موضوع انتقال آب را به مساله گران‌ترین بنزین آشوب‌های اخیر نسبت داده که طبعاً چنین کاری جز عوام‌فریبی و اظهارات نظرات پوپولیستی نیست یا با استناد به نامه ارزیابی شرکت مه‌باب قدس، افزایش قیمت زمین را مزیت این طرح می‌داند و با تفسیر به رای ادامه می‌دهد که هزینه طرح انتقال آب خزر به سمنان از محل دلالی زمین تأمین می‌شود و در ادامه می‌پرسد که: «چرا سازمان محیط‌زیست جلوی این فساد را نمی‌گیرد؟» در این زمینه به کارشناس مذکور توصیه می‌شود حداقل یک‌بار شرح وظایف سازمان حفاظت محیط‌زیست را بخواند و سپس در چنین مواردی اظهار نظر کند.

آن گونه که مشخص است، او با گل‌آلود کردن فضا و فرار روبه جلو سعی دارد بار مادی و معنوی یک تصمیم و عملی را با ادعاهای نادرست و تشویش‌آذنان عمومی، به گردن سازمان حفاظت محیط‌زیست بیندازد که قطعاً کاری غیراخلاقی و غیرقانونی است.

در انتها سازمان حفاظت محیط‌زیست، به تمامی فعالان و علاقه‌مندان محیط‌زیست کشور پیشنهاد می‌کند که با خردورزی، لحاظ کردن نگاه کارشناسی و پرهیز از اظهار نظرهای شتابزده و عوام‌گرایانه، یار و همراه یکدیگر در مسیر بهبود وضعیت محیط‌زیست کشورمان باشیم و در این راه قدم برداریم.

امیرعبیدالرضا سپنجی

مدیرکل دفتر روابط عمومی و امور رسانه

۱۱۱

با توجه به حساسیت بالای موضوع و با اشاره به آنچه در جوابیه مذکور آمده است این‌طور برخورد سلبی با رسالت رسانه‌ها در تئور افکار عمومی و آگاه‌سازی آنها نسبت به اتفاقاتی که خصوصاً در حوزه محیط‌زیست کشور رخ می‌دهد، پسندیده نیست. افراد و کارشناسانی که سازمان حفاظت محیط‌زیست از آنها به‌عنوان پوپولیست و عوام‌فریب و... یادمی‌کند کسانی هستند که سال‌های سال از عمرشان را صرف اعتلا و حفظ طبیعت و محیط‌زیست کشور کرده‌اند و حتی برخی از آنها از مدیران سابق این مجموعه بوده‌اند و روانیست با چنین صفاتی مورد خطاب قرار گیرند. به‌هرحال تبعات اجرای طرح‌های انتقال آب و سدسازی‌ها و سیاست‌های سازمان‌محور در کشور بر کسی پوشیده نیست. هنوز فراموش نگردم که مقام‌آرامش نمی‌کنیم اجرای چنین طرح‌هایی چه بر سر خوزستان عزیز، آصفهان و سایر استان‌ها و شهرهای کشور آورده است و مردم شریف این مناطق در چند مرتبه بزرگ‌ترین و پرآب‌ترین رودهای کشور درگیر کم‌آبی و استفاده از آب ناسالم و نامطلوب هستند. به‌همین منظور واژ آنجایی که نفع مادی... برای منتقدان در اجرا یا عدم‌اجرای این نوع سیاست‌ها نهفته نیست، بهتر این است به‌جای واکنش سلبی و حمله به دلسوزی‌ها و دغدغه‌ها به روشن‌تر شدن ابعاد موضوع پرداخته شود تا مردم که همواره بهترین و صادق‌ترین قضاوت‌کنندگان بوده‌اند نسبت به اجرای سیاست‌های محیط‌زیستی کشور اعلام نظر کنند. به‌هرحال می‌دانیم سازمان حفاظت محیط‌زیست سال‌هاست به‌حیاط خلوت دولت‌ها را با پیش‌بینی سیاست‌ها و اقدامات سازمان‌محور تبدیل شده و این مهم در اقدامات و بودجه و سایر افعال این سازمان و مدیرانش همدست باشد. باشد که شاهد روزگاری باشیم که در آن دغدغه‌های زیست‌محیطی در اولویت برنامه‌های دولت‌ها پیش از اجرای برنامه و سیاست‌ها باشد.

آخرین اطلاعات از شیوع کرونا در چین با ده‌ها کشته و صدها مبتلا

خفایش مرموز چینی را بشناسیم

ابوالقاسم رحمانی
دبیر گروه جامعه

این روزهایی که پشت‌سرمی‌گذاریم مصداق خوبی برای ضرب‌المثل «هر دم از این باغ بری می‌رسد، است. روزهایی که تا چشم‌باز می‌کنیم و خود را برای شروع روز دیگری از زندگی مهیا می‌کنیم، چشم و گوش مان

به اخبار تلخی باز می‌شود که واقعا تحمل و شنیدن هر کدام از آنها قدرت خاص و صبر بالایی می‌خواهد. البته در این نمونه‌های اخیر که شیوع یک بیماری خاص است، هنوز نام ایران بین کشورهای درگیر نیست اما خب هم از جهت ترس از ابتلا و هم نگرانی از آنچه بر سر برخی مردم دنیا می‌رود و جان و سلامتی‌شان را به خطر انداخته، ترسیده‌ایم و غمگین هستیم. کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی، افت قیمت جهانی

طلا، کاهش ورود گردشگران به کشورهای شرق و جنوب‌شرق آسیا، تعطیلی ۷۰ هزار سینما در چین، تعویق مسابقات بوکس کسب سهمیه المپیک در قاره آسیا، تعویق رقابت‌های انتخابی المپیک فوتبال زنان در آسیا، چکاپ مسافران ورودی از کشورهای شرق و جنوب‌شرق آسیا در فرودگاه‌های سایر کشورها و... همه بخشی از اثرات همین دل‌نگرانی جدید بین‌المللی یعنی بیماری کرونای جدید چینی است که سوای

تبعات بین‌المللی آن این کشور پهناور و پرجمعیت و ایضا همسایگان آن را با مشکلات جدی و عجیبی روبه‌رو کرده است. از آنجایی که این ویروس جدید به سرعت در حال تکثیر و انتشار در کشور چین و سایر کشورهای منطقه شرق و جنوب‌شرق آسیاست و همچنین مرادات و همسایگی ایران با این کشورها، لازم به نظر می‌رسد تا آخرین اطلاعات از گسترش و مخاطرات ناشی از آن را بررسی کنیم.

هنوز وضعیت اضطراری نیست

همانطور که گفته شد، وسعت و جمعیت بالای کشور چین در کنار شیوع سریع بیماری کرونای چینی باعث شد مجامع بین‌المللی و کشورهای مختلف دنیا متناسب با سیاست‌های خاص خود مواضع و تمهیدات گوناگونی را در مواجهه با این پدیده مرموز در پیش گیرند. سازمان بهداشت جهانی بعد از انتشار اخبار نگران‌کننده از شیوع کرونا در چین تشکیل جلسه اضطراری داده و در ارتباط با این بیماری اعلام کرده بود: «عامل حیوانی منبع اصلی شیوع این ویروس است و موارد محدودی از انتقال انسان به انسان به دلیل تماس‌های نزدیک افراد با فرد آلوده بوده است. این سازمان در اعلام نظری دیگر ضمن تأکید بر این نکته که شیوع ویروس جدید در چین وضعیتی اضطراری محسوب می‌شود، خاطرنشان کرده است: «شیوع این ویروس هنوز وضعیتی اضطراری برای بهداشت جهانی محسوب نمی‌شود اما ممکن است تبدیل به چنین چیزی بشود.» همانطور که اعلام تعداد مبتلایان به این ویروس کاملاً لحظه‌ای و غیرقابل کنترل به نظر می‌رسد، نوع دقیق این بیماری و علت شیوع آن نیز همچنان در حاله‌ای از ابهام قرار دارد. براساس آخرین خبرهای منتشرشده، این ویروس از خانواده کروناویروس‌هاست که از آن به‌عنوان عامل بیماری سارس هم یاد می‌شود؛ بیماری‌ای که در سال‌های ۲۰۰۲-۲۰۰۳ میلادی به فوت نزدیک به ۸۰۰ نفر در جهان منجر شد. از تب و مشکل در تنفس هم به‌عنوان علائم ناشی از ابتلا به این بیماری مرموز یاد می‌شود. در جایی دیگر هم البته تعدادی از پژوهشگران ادعا کرده‌اند این ویروس ناشناخته از طریق بازار ماهی‌فروشی ووهان (مرکز اصلی شیوع و گسترش بیماری) شیوع پیدا کرده باشد. اما چیزی که مشخص است هنوز نظر قطعی درباره علت اصلی شیوع این بیماری از سوی مراجع رسمی اعلام نشده است.

حتی مورد مشکوک هم در ایران گزارش نشده است

مدیرکل روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم در گفت‌وگو با «فرهیختگان» با اشاره به شیوع این بیماری در چین و آمادگی ایران برای مقابله از ورود این ویروس به کشور گفت: «برای جلوگیری از ورود این ویروس به کشور، دستورالعملی را در نظر گرفته‌ایم و مرکز مدیریت بیماری‌های واگیردار هم هشدارهای لازم در این زمینه را صادر کرده است و مراقبت در پایانه‌های مرزی و فرودگاه‌ها، خصوصاً در پذیرش مسافران شرق و جنوب‌شرق آسیا انجام شده و درحال انجام است. مواردی که به نظر می‌رسید می‌تواند در مورد پیشگیری از آن در دستور کار قرار بگیرد، چه به صورت سازمانی و چه هشدارهایی که باید به مردم داده شود، اعلام شده است. به‌هرحال ما نمونه‌ای را تا الان حداقل در ایران نداشته‌ایم، حتی به‌مورد مشکوک هم اشاره نشده ولی با توجه به شیوع این بیماری در چین و گسترش تعداد کمی از مبتلایان در تایلند، برخی دیگر از کشورهای جنوب‌شرقی آسیا و حتی گزارش‌هایی از ایالات متحده، عربستان و... قاعدتاً خطراتی را متوجه ما هم می‌کند که به‌نظر می‌رسید می‌تواند در مورد پیشگیری از آن در دستور کار قرار بگیرد، چه به صورت سازمانی و چه هشدارهایی که باید به مردم داده شود، اعلام شده است. البته آن چیزی که نگران‌کننده است و می‌تواند منتهی به مرگ افراد شود، علامتی شبیه ذات‌الریه و مشکلات تنفسی است که در اغلب افرادی که فوت شدند این موارد ذکر شده است. «این مقام مسئول در وزارت بهداشت در پاسخ به این سوال که آیا این بیماری قابلیت درمان هم دارد یا خیر، گفت: «اینکه داروی مشخصی برای درمان آن یا واکنشی برای پیشگیری آن وجود داشته باشد خیر، ولی درمان‌های کنترل‌کننده و نگهدارنده مثل مراقبت‌های ویژه تنفسی برای این بیماران وجود دارد تا بتوانند از مرحله حاد بیماری عبور کنند. ولی هنوز داروی مشخصی که درمان قطعی باشد یا واکنشی که بتواند از این بیماری جلوگیری کند با توجه به جدید بودن بیماری هنوز اعلام نشده است. این نکته را هم در نظر داشته باشید که سازمان جهانی بهداشت درباره این موضوع سکوت کرده و نتیجه جلسات هم این بود که کرونا ویروس جدیدی که در چین شناسایی شده هنوز فوریت بهداشت عمومی بین‌المللی ندارد و نگران‌کننده است و هشدارهای لازم داده شده است.»

فعلاً بیش از ۲۵ کشته و ۸۰۰ مبتلا

آخرین روزهای دی‌ماه بود که اخباری مبنی بر شیوع یک بیماری خاص در برخی شهرها و مناطق کشور چین منتشر و به سرعت رسانه‌ای شد. اخباری که در ابتدا شاید خیلی جدی گرفته نشد اما رفته‌رفته و با انتشار تصاویر عجیب از انتقال مبتلایان به این بیماری جدید و ضد عفونی کردن برخی شهرهای این کشور ترس و نگرانی گسترده‌ای بین مردم تمام کشورهای دنیا ایجاد کرد. از همان روز نخست رسانه‌ای شدن این ماجرا تا همین حالا، کمتر لحظاتی است که رسانه‌ها مطالب جدیدی از این اتفاق هولناک در کشور چین چیزی ننوشته باشند. بیماری‌ای که طبق آخرین خبرها محدود به کشور چین نمانده و به دیگر کشورهای شرق و جنوب‌شرق آسیا هم سرایت کرده و حتی به گفته برخی کارشناسان به قاره آمریکا و ایالات متحده هم رسیده است. رشد لحظه‌ای تعداد مبتلایان به این بیماری و جانباختگان ناشی از این ابتلا باعث می‌شود هر عدد و رقمی بعد از چند دقیقه و ساعت کهنه و قدیمی به نظر برسد، اما براساس آخرین اطلاعات منتشرشده تا به این لحظه، بیش از ۸۰۰ نفر از مردم کشور چین به این ویروس مبتلا شده‌اند که البته با سرعت و گسترش پرده تشخیص، گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر افزایش تعداد مبتلایان به بیش از هزار نفر هم وجود دارد و علاوه بر این بیش از ۲۵ نفر هم بر اثر درگیری با این بیماری جان خود را از دست داده‌اند تا ترس و نگرانی از گسترش این بیماری همچنان درحال افزایش باشد. مضاف بر این مساله کشور چین تمهیدات ویژه‌ای برای جلوگیری از افزایش سرعت ابتلا به این ویروس مرموز اندیشیده است و بر این اساس و طبق آخرین اطلاعات ۹ شهر با مجموع جمعیت چند ده‌میلیونی در قرنطینه هستند. علاوه بر این دولت چین درحال ساخت یک بیمارستان مخصوص تشخیص و درمان و قرنطینه این بیماران است و گفته می‌شود این محل تا ۱۰ روز آینده ساخته خواهد شد.

از هر نظر برای شناسایی این ویروس مجهز هستیم

همانطور که اشاره کردم نه این بیماری مساله سهل و کوچکی است و نه واقعا ایران تاب پذیرش ماجرای دردناک دیگری را دارد. بیرو همین دل‌نگرانی‌ها انتظار از مسئولان و مقامات کشور این است تا نهایت دقت و حساسیت را برای جلوگیری از ورود این ویروس به کشور داشته باشند؛ چراکه حداقل در چند روز اخیر بعد از عبور از ماجراهای عجیب، بعد از ماجرای شیر سمی و قرص‌های درون کیک و... تمام نگرانی مردم معطوف به کرونای چینی و ابتلایشان به این بیماری مرموز و وحشتناک است.
محمد مهدی گويا، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیردار و وزارت بهداشت از تمهیدات بهداشتی در مواجهه با ویروس چینی در کشور خبر داد و در این باره گفت: «سومین گونه خطرناک ویروس کرونا درحال حاضر در کشور چین مطرح و موارد اولیه آن مشاهده شده است. این گونه جدید با عنوان ویروس کرونا ۲۰۱۹ نام‌گذاری شده است. کروناویروس انواع مختلفی دارد که سه گونه آن به‌عنوان گونه‌های خطرناک شناخته شده‌اند. درحال حاضر مسافرانی که از چین وارد ایران می‌شوند، در فرودگاه بین‌المللی امام‌خمينی(ره) از نظر علائم ابتلا به ویروس کرونا بررسی می‌شوند. اگر علائمی از بیماری مشاهده شود، اقدامات لازم برای مراقبت از این افراد انجام می‌شود. اگر کسی در چین آلوده به این بیماری شده باشد، فقط می‌تواند از طریق هواپیما به ایران برسد و تنها جایی که مسافر از چین وارد می‌شود، فرودگاه بین‌المللی امام‌خمينی(ره) است. هنوز ابهامات فراوانی درباره این بیماری مطرح است و تخمین زده می‌شود بین هزار و ۷۰۰ تا چهارهزار نفر در چین به این گونه جدید ویروس کرونا مبتلا باشند.» گويا در ارتباط با راه‌های انتقال این بیماری هم گفت: «هنوز اطلاعات درباره این بیماری کامل نیست و راه انتقال آن هم به‌طور قطعی مشخص نشده است. پیش‌بینی می‌شود این بیماری از طریق تماس با آبیان یا خوردن آنها منتقل شود ولی هنوز نتیجه‌ناهیی در این زمینه حاصل نشده است. روش تشخیص این بیماری مشخص شده و آلمانی‌ها کیت تشخیصی این بیماری را تهیه کرده‌اند. در ایران نیز اقدام کرده‌ایم تا کیت تشخیصی را تهیه کنیم و آزمایشگاه مرجع سلامت از هر نظر برای شناسایی ویروس کرونا ۲۰۱۹ مجهز است.»
حسین عرفانی، رئیس اداره مراقبت مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت هم در ارتباط با تمهیدات ایران در مواجهه با این بیماری گفته بود: «طبق قوانین بین‌المللی سلامت یا IHR کشورها باید هشدار را از سوی سازمان جهانی بهداشت تحت‌عنوان نگرانی بین‌المللی در زمینه تهدید سلامت عمومی دریافت کنند که درخصوص این بیماری مرموز، هنوز هشدار دریافت نشده است. از آنجایی که ممکن است به شکل غیرمستقیم مراداتی از مبادی مرزی (دریایی، زمینی شامل ریلی و جاده‌ای و...) صورت گیرد، تمهیدات لازم اندیشیده شده تا مراقبت‌های لازم انجام شود تا به این ترتیب شاهد ورود بیمار و شیوع آن نباشیم که خوشبختانه تاکنون هیچ مورد مشکوک و مثبتی از این ویروس مرموز در کشور نداشته‌ایم.»